

EGYHÁZKÖZSÉGI *Levél*

ALBERTFALVI SZENT MIHÁLY PLÉBÁNIA

XXXIV. évfolyam

2020. Szent Mihály napja

Ima

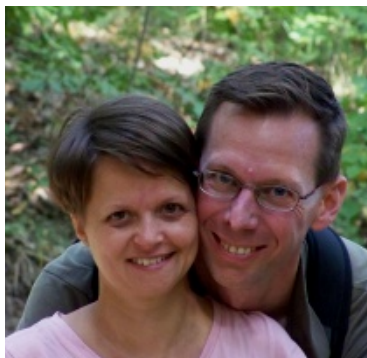

Szent Mihály arkangyal,
védelmezz minket a küzdelemben,
a Sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk!
Esedezve kérjük: parancsoljon neki az Isten!
Te pedig, mennyei seregek vezére,
a Sátánt és többi gonosz szellemet,
akik a lelkek vesztére körüljárnak a világban,
Isten erejével taszítsd vissza
a kárhozat helyére!
Ámen.

(XIII. Leó pápa Szent Mihály imája)

A fotón a Vatikáni Kertekben 2013-ban felszentelt Szent Mihály arkangyal,
Vatikán Városállam védőszentjének szobra látható. (Forrás: Magyar Kurír)

Beköszöntő

Kedves Testvérek! Emlékeztek még a tavalyi búcsúra? A közös főzésre, a beszélgetésekre, a bábszínházra? Milyen sokan voltunk együtt!

Talán nosztalgiával gondolunk vissza minderre, amikor minden sokkal biztosabbnak, kiszámíthatóbbnak tűnt.

De nem Isten kegyelmének köszönhetően ébredtünk fel egészségesen nap mint nap? Nem az Ő érdeme, hogy szeretetben és egységben ünnepelhettünk együtt? A mostani időszak csak jobban emlékeztet minket arra a tényre, ami korábban is igaz volt: mindent ajándékba kaptunk, semmi sem „jár” nekünk. Mindenünk, amink van, Isten ingyenes ajándéka. Becsüljük meg!

Lapunk cikkeit olvasva vegyük észre, mennyi mindent kaptunk, mennyi mindenért lehetünk hálásak!

Schwarzkopf Orsi és Bálint

TARTALOM

Az ünnep üzenete

Egy tanév eleji kérdés: mit hoz a holnap? – Henrik atya 4

Élő vízforrás

Rovatvezető: Riszterer Zsuzsi

Te hogy döntesz? – Riszterer Zsuzsi 6

Hogyan imádkozzak? – Riszterer Zsuzsi 7

Harmatcseppek

Rovatvezető: Riszterer Zsuzsi

100 szóban – Erdősi Edina 8

Támadj fel, pünkösdi szél! – Fejes Imre 9

Isten kegyelme és szeretete örök vigaszunk – Molnár Cecília 10

Olvastam...

Rovatvezető: Szóts Miklós

Aki értelmünket megvilágosítja – Záhonyi Zita 12

Szeretetmorzsák

Rovatvezető: Bene Lajos

Tájékoztató a LAK6 programról – Bene Lajos 16

Arcok-szakmák-hívatások

Rovatvezető: Kiss István

Az archeogenetikus – Kiss István 18

Közös(s)égi találkozások

Rovatvezető: Szakácsné Ujházy Mária

Ember tervez, Isten végez... – Mickó 24

Képriport egy rendkívüli elsőáldozásról – Mickó 28

Cserkészélet

Rovatvezető: Riszterer Zsuzsi

Első kirándulásunk – Hamada Gabriella 30

Alfanimators

Rovatvezető: Fejes Miklós

Csillagtábor 2020 – Pinczés Péter 32

Szalézi animátor vagyok – mire építék? – Bató Misi 36

Don Boscós hírek

Rovatvezető: Makrai Ákos

A csillagok 2020-ban is visszatérnek – Jánny Luca

38

Gyökereink

Rovatvezető: Kiss Gábor

Az albertfalvi templomi énekkar története

1. rész: 1956-ig – Kocsis István

40

AKTK hírek

Rovatvezető: Kiss István

Rövid híreink – Kiss István

46

Albert Herceg Díj 2020 – Kiss István

47

Testületi vallomások

Rovatvezető: Vas Gábor

Szent Mihály-napi vallomások – Vas Gabesz

49

Gyereksarok

Rovatvezető: Kovács-Rokolya Boglárka

54

EGYHÁZKÖZSÉGI *Levél* Megjelenik évente négyszer: húsvétkor, Úrnapján, Szent Mihály napján (búcsúkor) és karácsonykor. Kiadja: az Albertfalvi Római Katolikus Egyházközség 1116 Budapest, Bükköny u. 3. Felelős kiadó: Dr. Gábel Henrik plébános. Alapító szerkesztő: Kiss Gábor. Szerkesztők: Schwarczkopf Bálint és Orsi. Szerkesztőbizottság: Ágh József és Edit, Bene Lajos, Fejes Miklós, Gábel Henrik, Kiss Gábor, Kiss István, Kovács-Rokolya Boglárka, Makrai Ákos, Riszterer Zsuzsanna, Szakácsné Ujházy Mária, Szóts Miklós és Vas Gábor. Lektorálás: Magony-Bíró Kata és Magony Andor. Fotók: Ágh József, Tomkáné Gürtler Ildikó, www.pixabay.com, Internet. Nyomdai munkálatok: VAREG Nyomda Kft.

Következő lapszámunkba 2020. november 29-ig várjuk írásaitokat az egyhaziakozsegilevel@gmail.com címre.

Egy tanév eleji kérdés: mit hoz a holnap?

Újra nekirugaszkodunk az előttünk álló tanévnek. Azt hiszem, ilyen óvatosan még nem kezdtünk tanévet. Mindenki ott él még az elmúlt karanténos időszak és az online kapcsolattartás távolságtartó és személyességben sokszor szegényes élménye. Mennyire örültünk egymásnak, amikor végre ismét közelről egymás szemébe nézhettünk és közeli hangon szólíhattuk meg a másikat! De a járvány fenyegetően közeledik és senki nem tudja, mit hoz a holnap. Meddig lesznek nyitva a templomok, az iskolák, esetleg újra visszakényszerülünk saját otthonaink falai közé? Elkezdjük az évet, de ott lebeg a titokzatos bizonytalanság. Mi lesz holnap?

Nekünk azonban nincs okunk aggodalomra. Ha valóban hiszünk, akkor tudnunk kell, hogy semmit sem kell egyedül megoldanunk, vagy átélnünk, hisz Jézus mindig itt van velünk. Ő azt mondta a hegyi beszédben: ne aggódjatok a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról, a másnak elég a maga baja! Egyébként is: aki Vele él, annak hozzá kell szoknia, hogy nem az idő hozza meg a megoldást vagy veszi el tőlünk a lehetőséget, mivel múlt, jelen és jövő egyszerre az Ő kezében van. Nem is az a kérdés: mit hoz a holnap, hanem inkább, hogy holnap is Vele vagyunk-e. Akárhogyan is változna a helyzet, Ő és az irántunk való szeretete sosem változik. Ahogyan a Szentírásban is olvashatjuk: Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké.

Ne bizonytalankodj hát, te jézuskövető, hiszen mindenről gondoskodik a te szerető Atyád! Minden ránk váró feladathoz megkapjuk a hozzá szükséges erőt. Csak tudnunk kell, kihez kell fordulnunk segítségért. Nem elég tehát, ha megfeszítjük izmainkat mondván: ezt ki kell bírni. Nem visz minket messzire, ha megpróbálunk az esetleges nehézségekre már előre berendezkedni (élelmet és szellemi táplálékot mohón felhalmozni).

Meg kell tanulnunk újra gyermeki módon kérni. Atyánk segíteni akar, ha hagyjuk. Mindenekelőtt meg akar tanítani minket arra, hogy kérjük Őt!

Valahogy úgy, mint az az egyszeri gyermekkel történt:

„Az édesapa csendesen figyelte gyermekét, aki azzal bajlódott, hogy egy nagyon nehéz virágcserepet odébb húzzon. Az apró emberke nagyokat nyögött, dühösen csapkodott és mérgelődött, de a nagy erőlködés ellenére sem sikerült a hatalmas edényt megmozdítania.

– Szegény gyermekem, hát tényleg megpróbáltad minden erőddel tovább tolni a virágcserepet? – kérdezte az apja.

– Hát persze – válaszolta a fiúcska.

– Nagyon tévedsz – szólt az apa –, nem próbáltál meg mindent, mert nekem nem szóltál!” (Bruno Ferrero: Minden erőből)

Szóljunk hát ahhoz, aki nem csak tudja, mit hoz a holnap, hanem aki egyben holnap is ugyanazzal a szeretettel vár ránk. Kérjük Őt és a legjobb ajándékát: az Ő Szentlelkét!

Atyánk, teljes szívünkől kiáltunk, és kérünk ennek a tanévnek a kezdetén: Segíts rajtunk, küldd el segítőtársul Lelkedet nekünk! – Imádkozzunk együtt így és akkor holnap is Vele leszünk és egymással!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok áldott évkezdést Mindnyájatoknak!

Szeretettel:

Henrik atya

Te hogy döntesz?

Néhányan úgy vélték, hogy kevesebb hívő fog visszatérni a padokba a világjárvány után. Néhányan viszont azt mondják, hogy újfajta éhség lesz az Eucharisztia után a koronavírus járvány leküzdését követően. Általános emberi tapasztalat, hogy egy fontos valóságtól való megfosztás elhúzódtása vágyakozással tölti el az emberek szívét. Ez természetesen vonatkozik azokra is, akik igazán hisznek benne és szeretik az Eucharisziát.

A döntés mindenkinek a saját kezében van!

TALÁLKOZZ
Jézussal
BUDAPESTEN!

Hogyan imádkozzak?

Sok lelki író – köztük sok szent – tesz javaslatot arra, hogyan imádkozzunk. Szalézi Szent Ferenc, akire a Szent Ignác-i lelkigyakorlatok nagy hatással voltak, maga is kínál imamódokat és struktúrákat, mely által gyakorolhatjuk az elmélkedést és az imát. Hat lépést javasol, amely átvezet minket az imára szánt időn.

1. Helyezd magad Isten jelenlétébe! Emlékezz rá, hogy Isten közel van, nem távol! Szíved, lelked mélyében jelen van. Kezdd az imádat – legyen az értelmi, vagy szavakkal kimondott – Isten jelenlétében! Tartsd meg ezt a szabályt minden esetben, kivétel nélkül, s meglátod hamarost, milyen haszonnal lesz ez számodra.
2. Kérd az Urat, hogy segítsen neked figyelni rá, hogy megnyílhass a szavai és jelenléte előtt!
3. Válassz ki egy ígérészletet, egy jelenetet az evangéliumból, a hit egy igazságát, vagy valamely lelki olvasmányból egy részletet! Ha a téma, amelyet választottál azt adja, képzelj magad arra a helyre, vagy abba a szituációba, amiről olvastál! Képzeleted segítségével helyezd magad a szín közepébe, Jézushoz közel, együtt a tanítványokkal!
4. Oly módon gondolkodj a választott elmélkedésről, hogy növekedjék benned az Úr iránti, vagy valamely erény iránti szeretet! Az elsődleges cél nem az ismeret növekedése, hanem az Isten iránti szeretet növekedése és a tanítványságban való növekedés.
5. Ha jó érzelmek merülnének fel benned – például hála Isten iránt, istenfélelem, bűnbánat, nagyobb hitre való vágyakozás – add át magad nekik!
6. Határozd el, milyen gyakorlati megoldásokkal, változásokkal tudsz válaszolni ezekre az érzelmekre! Például: elhatározod, hogy hűségesebb leszel az imában, készebb leszel megbocsátani, vagy készségesebb leszel a hit megosztására másokkal, vagy eltökéltebb, hogy ellenállsz a bűnnek, mindezt gyakorlati és konkrét módokon meghatározva.

Összeállította: Riszterer Zsuzsi

Mikor eléd jövök, Jézusom, elfeledteted velem minden problémámat, a lelkem kiüresedik és megnyugszik Nálad. Óriási kegyelemben vagyok, mert tudom, hogy nem csak a földi halandó életem van előttem, hanem Isten nagy szeretete. Tudom, hogy jó ember nem lehetek, de jóra törekvő igen. Jézusom, előtted az Oltáriszentségben ezek a gondolatok tárulnak elélem. Isteni kegyelem és szeretet árad szét, én meg lehetőséget kapok Tőled, Uram, hogy átéljem és részesüljek mindebben. Bárhol vagyok bármikor, sose vagyok egyedül. Jó Hozzád tartoznom és a közeledben lennem. Hála, hogy itt vagy köztünk az Oltáriszentségben, hogy lelkünket megtisztítva örök üdvösséget nyerhetünk. És én csak hagyom magam, átadva Istennek, hogy formáljon engem, úgy, ahogyan Ő elgondolt.

Jézusom, bízom benned és hiszem, hogy majd nálad leszek a legboldogabb. Hiszen én benned és te én bennem vagy.

Erdősi Edina

Reményeim szerint sokan kedvet kaptatok MOST az íráshoz, és azzal a hevülettel, ami felébredt bennetek, tollat-billentyűzetet ragadtok, hogy 100 szóban megírjátok a bennetek született csodát, a Lélek ajándékát.

Írásaitokat a zsriszterer@gmail.com e-mail címre küldjétek!

Köszönöm és nagyon várom!

Támadj fel, pünkösdi szél!

Karizmatikus közösségünk idén pünkösdi vigíliájára Budapest egy másik templomába ment. Az ottani káplán atya örömmel hívott, és tartott velünk. Többünknek kérdéses volt az eljövetele, de minden nagyon precízen összejött, és vidáman gyülekeztünk a templomnál. Tudtuk, hogy a Szentlélek hárította el az akadályokat azért, hogy ott lehessünk. Ő várt minket!

Hát mit mondjak?! Fergeteges és felemelő volt az imaest. Szinte „válni lehetett” a Szentlelket. Hívtuk Őt a legelején, hogy áradjon szét köztünk, és töltsön be minket. Tanítson, erősítsen, szenteljen

meg minket. Gyógyítson, már a jelenlétével is. Egyikünk egy héttel korábban arról panaszkodott, hogy *„ki van száradva teljesen, nehezen megy az ima, eléggé maga alatt van.”* Ahogy odasandítottam a dicsőítő énekek alatt, láttam, hogy ez az állapota legfeljebb 20 percig tartott.

Volt, aki először vett részt ilyen programon. A Lélek nagyon megérintette őt is, boldog volt, hogy ott lehetett. Imádkoztunk azok fölött, akik imát kértek. (Persze, hogy mindenki kért imát, azért mentünk.) Az „illetékesek” prófétáltak, és az ismeret szava adományát használva tolmácsolták a Lélek üzeneteit. Igen komoly megerősítéseket és buzdításokat kaptunk. Imádkoztunk az Egyházért, a papságunkért, a papi hivatásokért és a papnevelésért is. Albertfalvát, a mi szeretett kis fatornyos falunkat is Jézus elé tettük tokkal-vonóval.

Jézus megígérte, hogy elküldi nekünk a Szentlelket. Kértük Őt, hát eljött. Fölösleges ezt annyira misztifikálni! Hívni kell Őt őszintén, és eljön. Nem kell semmi különöset csinálni, csak elé állni. Itt vagyok, Uram! (Ezt azért egy közösségben a legjobb!) Azután csak figyelni kell, mi történik az életemben és a környezetemben!

Fejes Imre

Isten kegyelme és szeretete örök vigaszunk

„Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya!”

Elveszíteni a szeretteinket földi életünk-ből mindig nehéz. Ha ez a valaki az Édesanyánk, akkor elviselhetetlenül fájó is lehet... Milyen megnyugtató, hogy Jézus velem van. És milyen feldolgozhatatlan fájdalom lehet annak, aki nem akarja az életébe befogadni Őt. Hogyan lehet Isten nélkül feldolgozni a halált? A halál nem feltétlenül jelent veszteséget! Nem elveszítettem Édesanyámat, csak egy időre a fizikai jelenlétét kell nélkülöznöm, mert térbeli távolságra kerültünk egymástól. Szívemben, lelkemben mindig velem lesz, és tudom, hogy a lehető legjobb helyen van: Jézus Krisztus szeretetének ragyogása öleli át. Létezik-e ennél

biztonságosabb hely a világon?! A halál csak pillanatnyi „tragédia”, de örök boldogság! Azon pillanataimban, amikor eluralkodna rajtam hiányának szomorúsága, felidézem magamban Jézus ígétét: *„ne félj, mert veled vagyok”*. Ki az, aki azért szomorkodik, mert a szerettét az Úr a lehető legcsodálatosabb helyre: saját maga mellé hívta, az örök boldogságba? Ennek a tudásnak a birtokában az elkeseredettséget a megnyugvás öröme győzi le.

„Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya!” Lehet szépen is távozni ebből az életből, ha elfogadjuk Isten akaratát és bízunk az Ő jóságában. Kegyelem, ha fel tudunk készülni az elszakadásra, mert fáj, akkor is, ha tudjuk, hogy még találkozunk...

Meglátni a halálban a szépet – ajándék! Ha a haldoklónktól el tudunk búcsúzni és szentségekkel felkészíteni – az kegyelem! Ha meg tudjuk köszönni szüleinknek, hogy szeretetükkel védtek a külvilágtól, hogy biztonságot nyújtottak számunkra, és nem tagadták, hogy nem mindenkinek jut hely csak a „napos oldalon”... Nagy erőforrás, ha az élet nehézségeit sem titkoljuk el gyermekeink előtt, és megtanítjuk őket arra, hogy nincs miért aggódniuk, ha a teljes életüket az örömeikkel és fájdalmaikkal együtt Isten kezébe helyezik. Nem létezik nagyobb vigasz számunkra, mint Jézus Krisztus!

Édesanyám emlékére:

Molnár Cecília

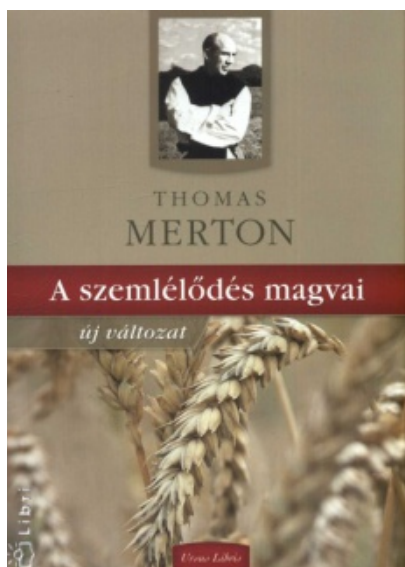

Aki értelmünket megvilágosítja

(Találkozás az Úrral, találkozás önmagunkkal)

Thomas Merton „A szemlélődés magvai” c. könyvét (Ursus Libris, 2009) olvastam a koronavírus-járvány idején. A könyv mozgásba hozott eddig nem tapasztalt valóságokat, mintegy utat nyitva a szemlélődés felé. A „magvakból”, amikből csipegettem, szeretnék néhányat megosztani.

„Ha Isten magához hív téged, akkor következtetésképpen megígéri mindazt a kegyelmet, amely eléréséhez szükséges. Neked pedig csak hinned kell az ígéletében.” (230.o.)

Elsőként egy gyarlóságomról kell beszámolnom: nem tudok ellenállni a könyveknek. Főként a lelakisági irodalom vonz. A Stephanus Könyvesházban csak úgy gyűlnek a kosaramba az ígéretesnél ígéretesebb művek Bonaventurától Ratzingerig, Mertontól Rohrig. De lám! Isten még ezt a gyengeségemet is a javamra fordítja! Így történt, hogy a karantén kezdetén öt könyvet is leemeltem a polcra, hogy

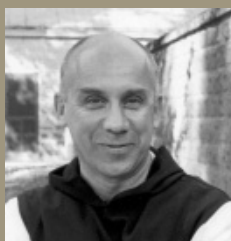
eldöntsem, melyikkel folytassam az olvasást. Választásom a fenti műre esett azzal a gondolattal, hogy ez jó lesz, a bezártságban végül is mélyülni is lehet. Mindenek előtt – az Úr bőkezűségéből – a hitben.

Belefogtam. A szerző először azokról a jelenségekről ír (mindennapi értelemben az emberi bűnökről), amelyek akadályt jelentenek hitünk növekedésében és amelyek ilyen formában beláthatóak. Akár lelki tükörnek is tekinthető. Szembesülve mindezzel, mégsem adtam fel. A következő sorokat olvasva talán kitűnik: nem volt hiábavaló. Így átnyújtok most néhány sort ízelítőképpen, kedvcsinálólul:

„A hitben az értelem megelégszik azzal, hogy a szeretetben ismerje meg Istent, és elfogadja azt, amit Isten a maga sajátos módján közöl Önmagáról. Ez a beleegyezés egészen ésszerű, mert kettős belátáson alapul. Az egyik, hogy eszünk semmit sem tudhat meg arról, hogy milyen az Isten Önmagában. A másik pedig az, hogy Isten maga a végtelen lét, s azért a végtelen Igazság, Bölcsesség, Hatalom és Gondviselés, aki föltétlen bizonyossággal föltárhathja Önmagát úgy, ahogyan Neki tetszik és ezt a kinyilatkoztatását külső jelekkel is megpecsételheti.” (128.o.)

„A hit mindenekfölött egy belső szem, a szív szemének megnyitása, hogy betöltsön bennünket az isteni fény jelenléte. Végeredményben a hit a világmindenség egyetlen nyitja. Más módon nem lehet megtalálni sem az emberi lét végső értelmét, sem a válaszokat azokra a kérdésekre, amelyekről egész boldogságunk függ.” (130.o.)

„Istent nem értheti meg más, csak saját maga. Csak úgy tudjuk megérteni Őt, ha valahogyan átalakulunk Beléje, és úgy ismerjük meg, ahogyan Ő ismeri Magát. Ő pedig nem valami tükörben szemléli Önmagát: végtelen léte egybeesik az Önmagáról való ismeretével. Mindaddig nem ismerhetjük meg Őt úgy, ahogyan Ő ismeri magát, amíg nem egyesülünk Ővele. [...] A hit ennek az átalakulásnak az első lépése.” (132.o.)

Thomas Merton 1915-ben, Franciaországban született művész szülők gyermekeként. 16 éves korára mindkét szülőjét elveszítette. A manhattani Columbia Egyetemen szerzett angol szakos diplomát.

Hosszú lelki úton jutott el 23 éves korára a meggyőződéses ateizmustól a katolikus kereszténységig. 32 évesen belépett a trappista szerzetesrendbe, ahol két évvel később pappá szentelték. Megtérése történetéről írta a világszerte híressé vált *Hétlépcsős hegy* című művét, melynek hatására sok fiatal jelentkezett szerzetesnek az Egyesült Államokban. Több mint 50 könyv szerzőjeként a katolikus irodalom legtermékenyebb szerzője. Művei a mély spiritualitásról, szociális igazságosságról, pacifizmusról, a vallásközi párbeszéd előmozdításáról szólnak. Munkássága megújította a vallási életet Amerikában.

„A hit célja nem az, hogy a misztériumot lefokozza és racionálisan világossá tegye, hanem hogy az ismeretlent és az ismertet egyetlen élő egésszé integrálja, amelyben egyre inkább képesek vagyunk meghaladni saját külső énünk határait.” (136.o.)

„A Lélek misztériuma az önzetlen szeretet misztériuma. Befogadjuk Őt a titkos szeretet "lélegzésében", és másoknak adjuk át saját ajándékozó szeretetünk kifelé irányuló cselekedeteiben. Ekkor Krisztusban élt életünk egyszerre befogadás és adás. Istentől kapjuk a Szentlélekben és ugyanebben a Lélekben vissza adjuk szeretetünket Istennek testvéreinken keresztül.” (156.o.)

Ahogy látjuk, a fentiekben nincs kimondva a szemlélődés szó, de segít az úton. Nem konkrét recepteket nyújt, hanem megszabadít a sallangoktól. Nem hagy elveszni a részletekben, hanem élesíti a látásunkat. Megvilágosítja, hogy mi a hit, mi a szeretet.

Thomas Merton szemléletesen képes vezetni minket az alázatban, és abban, ahogy az Úr elkápráztat minket bőségszarujának ajándékaival. *„Szinte lehetetlen túlbecsülni az igazi alázat értékét és hatékonyságát a lelki életben. Mert az alázat kezdete a boldogság kezdete, a beteljesedett alázat pedig teljessé teszi örömről.”*

[...] A tökéletes alázatban eltűnik minden önzés, lelked már nem önmagában vagy önmagának, hanem Istennek él, elvész és elmerül Benne, átalakul Beléje. [...] Ha nem tudnánk alázatosak lenni, nem tudnánk örülni sem, mert egyedül az alázat rombolja szét az énközpontúságot, amely lehetetlenné teszi az örömet.” (175-176. o.).

Ahogy olvastam, a Szentléleknek munkálkodását éreztem magamon. Amikor az Úristent próbálom szemlélni, tisztul a kép, s ami ennél is több, éreztem, amint Ő munkálkodik bennem.

Minden óra magasztossá vált ez által. Ahogy a szerző írja:

„A szemlélődés nem szükségszerűen az értékesség és a szentség jele, hanem Isten jóságáé, és képessé tesz bennünket arra, hogy szilárdabban higgyünk jóságában, hogy jobban megbízzunk benne, s mindenekfölött hívebb barátai legyünk.” (179. o.)

A Szűzanyáról azt írja a szerző, hogy olyan tiszta volt, kegyelemmel teljes, hogy a mennyei erők szabadon áramolhattak át rajta. Nekem ez azt sugallja, hogy merjek elég kicsi lenni. Nem kell minden helyzetben nekem keresni a megoldásokat. Ha már megfogalmazódik bennem egy fél mondat, lehet, hogy pont az volt szükséges abban a pillanatban, de elégedjek meg azzal a fél mondattal.

Végül: *„Alámerültél saját szegénységedbe, de éppen ott tárulnak fel kapuk a végtelen szabadságra, egy olyan gazdagságra, amely tökéletes, mert semmi sem a tied belőle, és mégis minden hozzád tartozik. És most szabadon járhatsz ki-be a végtelenségben.”* (216.o.)

Ezekkel a gondolatokkal szerettem volna némi betekintést nyújtani a könyv adta lelki érintettségről, és hívni arra, hogy személyes további találkozások legyenek az oly nagyra becsült íróval és Isten népének szóló tanításával.

Ujjongva hív a szerző és én is, testvéri szeretettel:

Záhonyi Zita

Tájékoztató a LAK6 programról

Kedves Testvérek!

Örömmel tájékoztatlak benneteket a Katolikus Karitászt és az EMMI együttműködésével zajló LAK6 programról.

A program célja a krízishelyzetbe került személyek lakhatásának egyszeri segítségnyújtás által történő, hosszú távú megmentése. A lakhatás védelme kiemelten fontos a családok, gyermekek, idős és beteg személyek elszegényedésének csökkentése érdekében. A támogatottak jelentős része betegségekkel küzdő, vagy tartósan beteg, mozgássérült gyermekét, hozzátartozóját ápoló személy. Nehéz élethelyzetük miatt lakhatásuk megtartása elengedhetetlen. A program által a társadalom legjobban rászoruló, legkiszolgáltatottabb rétegén tudunk segíteni.

A program keretében a következő 6 kategóriában tud pénzübeli támogatást nyújtani a Karitászt:

1. Közüemi díjtartozások, hátralékok rendezésében való segítségnyújtás, közműszolgáltatások visszakötése (víz-csatorna, gáz, elektromos áram, hulladékszállítási díj hátralékok, víz és csatorna, gáz és elektromos áram szolgáltatás visszakötése)
2. Közös költség hátralék rendezése
3. Albérleti díj, szállásdíj és kaució rendezése
4. Lakbértámogatások
5. Szociális alapú lakóhely megtartó támogatások (ingatlan lakhatóvá tétele)
6. Egyéb, speciális lakóhely megőrzési támogatások (beteg részére steril körülmények kialakítása, épület akadálymentesítése)

Szeretnénk ismételtlen hangsúlyozni, hogy a program kizárólag a lakhatással kapcsolatos, fenti típusú kiadásokra vehető igénybe, egyszeri támogatásként. A Karitászt a program keretében kifejezetten olyan háztartások részére szeretne támogatást nyújtani, akik a mindennapokban boldogulnak, de egy váratlan krízishelyzet (pl: betegség, átmeneti

munkanélküliség, költözés stb...) miatt lakhatásuk megoldásában egyszeri segítséget igényelnek.

Amennyiben szeretnéd igénybe venni a támogatást, úgy légy szíves, keress meg engem, vagy érdeklődj a plébánia irodáján!

*Bene Lajos
Caritas vezető*

Az archeogenetikus

Már a cím is értelmezésért kiált. A megmagyarázásában természetesen segítségemre lesz riportalanyom, dr. Csáky Veronika. Ahogy beszédbe elegyedünk, gyönyörűen hangzó, izes kiejtéséből rögtön kiderül, hogy nem a poros pesti belvárosban tanulta édes anyanyelvünket.

Szlovákiából származom, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen végeztem molekuláris biológia szakon. A tanulmányaim befejezése után Budapestre jöttem dolgozni, egy állati oltóanyagokat előállító laborba. Majd két év után úgy kerültem vissza Nyitrára, hogy tulajdonképpen Budapestet sem kellett teljes mértékben hátrahagynom, ugyanis a doktori képzés keretén belül – a speciális témának köszönhetően – a laboratóriumi kutatást csak a Magyar Tudományos Akadémiával együttműködve lehetett elvégezni. Abban, hogy miért éppen ekkor kerültem vissza, amikor csak egyetlen humán genetikával (örökléstannal) foglalkozó téma került kiírásra, nagy szerepe volt a Jóistennek és Antinak (a férjemnek). Őt egy öreg matemati-

ka professzor a nyitrai egyetemre hívta doktori képzésre utódot nevelve ki maga helyett, és mivel már terveztük a közös jövőt, én is az érdeklődési területemnek megfelelő kutatás után néztem. Így kerültem az archeogenetikához, ahol a régészeti leletanyagok (csontok) speciális vizsgálatáról van szó. A régészetről egészen addig csak átlagos alapismereteim voltak, de a kutatások során annyira megkedveltem, hogy itt is maradtam.

Mivel foglalkozol mint tudományos munkatárs?

Emberi csontmaradványokból próbálunk izolálni DNS¹ molekulákat. A DNS speciális mutációinak elemzésével próbáljuk összevetni az egyes embereket, népcsoportokat. Próbálunk következtetni arra, hogy honnan jöttek, kikkel keveredhettek. Egyszóval, egyfajta migrációs kutatás is ez. A munkánk másik része az, amikor a régész csak arra kíváncsi, hogy az adott személyek állhattak-e valamilyen rokoni kapcsolatban egymással, milyen összefüggések láthatók a temetkezéseken belül, illetve között. A közel-múltban az archeogenetikai kutatás főként két markerre (a mitokondriális² DNS-re és az Y kromoszómára) fókuszált. Mivel a mitokondriális DNS kizárólag anyai ágon öröklődik, a leszármazási vonalak a múltban összeérnek és visszavezethetők egy ún. „mitokondriális Évára”. Ugyanígy van „Y kromoszómális³ Ádám” is, akit ugyancsak modellezni tudunk a mutációk ismeretének köszönhetően. E két markerből viszont levezethető az összes ma élő népesség, illetve mindazok, akik valaha éltek a Földön. Ennek alapján kimondható, hogy minden ember egy nagy családba tartozik, mindenki rokona mindenkinek.

Az archeogenetikai kutatások jóvoltából fény derült például arra, hogy az őskori vadászó, gyűjtögető emberek egyöntetű közösséget alkottak, majd a neolitik „farmerekkel” egy új csoport érkezett Európába: tehát népeségváltás történt, és nemcsak a „szellemi tudás és a kultúra vándorolt” az egyes népcsoportok között. A népvándorlás kora óta pedig a keveredés olyan méreteket öltött, hogy az európai népesség szinte egyöntetűvé vált. A mai modern emberről már nem lehet elmondani, hogy genetikailag mely nemzethez tartozik (hozzáteszem, az egyes népekhez való tartozás kutatása a múltban sem egyszerű, mivel itt egyedüli támpontot kizárólag a sírokban talált régészeti hagyatékok adhat, ami nem minden esetben jelentett kizárólagos etnikum-hovatartozást).

-
- 1 A dezoxiribonukleinsav közismert magyar rövidítése a DNS. Kettős csavar alakú, összetett molekula, amely alkalmas genetikai információ stabil tárolására. Tulajdonképpen ez az örökítőanyag.
  - 2 A mitokondrium a sejtekben található, az energia előállításában és annak elraktározásában szerepet játszó sejt szervecske.
  - 3 Az Y-kromoszóma a legtöbb emlősnél, az embert is beleértve, a két ivart meghatározó, azaz szexkromoszóma egyike (a másik az X-kromoszóma).

Természetesen vannak jellemzők, amik alapján besorolható, hogy valaki inkább ázsiai, vagy az európai, esetleg afrikai csoporthoz áll közelebb, ezen belül is lehetőség van kisebb „finomhangolásokra”, elődök felkutatására. Érdeemes megjegyezni, hogy genetikai számítások alapján a Föld benépesedése Afrikából történt. Én jelenleg a honfoglaláskori leletekkel foglalkozom. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy milyen kapcsolat fedezhető fel az Urál környéki népekkel, az ott talált leletek alapján.

Az emberi test mely csontjait vizsgáljátok?

Fogakat, illetve régebben az úgynevezett hosszúcsontokat (combcsont, vagy felkarcsont) vizsgáltuk. Az utóbbi időben inkább a fül közelében elhelyezkedő sziklacsontnak (*pars petrosa*) nevezett koponyacsontból veszünk mintát. Itt található a legnagyobb mennyiségben olyan DNS, ami sér-

tetlen állapotban van, nem bomlott le teljes mértékben, és nem is szennyeződött. Ha megvan a koponya és a sziklacsont, akkor mindig ez az elsődleges mintavételi pontunk.

Mennyire számít a vizsgálat eredménye szempontjából, hogy mióta pihen a föld alatt a lelet?

Néhány száz vagy ezer év nem gátló tényező az eredmény szempontjából. Sokkal inkább érdekes lehet a környezet. Egy mocsaras, lápos területen nagyon kevés csont marad fenn, és azokban is nagyon kevés a vizsgálható DNS. A nagy hőmérsékleti változások, vagy az erős napsütés szintén elősegítik a lebomlást.

Hogy találtál erre a hivatásra?

Én már kislány koromban is csillagász vagy fehér köpenyes kutató szerettem volna lenni. Apukám fizikus, sokáig kutató volt a Tesla Intézetben. Anyukám kórházi laboratóriumban dolgozott.

Ezek adhatták az alapvető motivációt. Gimnáziumban nagyon jó biológia-tanárom volt. Szinte alig kellett otthon tanulnom, mert annyira érthetően, jól magyarázott. Orvos nem akartam lenni, bár érdekelt nagyon. Attól féltem, hogy saját magamban nem tudnám kellően feldolgozni azokat az emberi sorsokat, amelyekkel találkoznék. A genetika viszont mindig érdekelt. A fent említett körülmények viszont összekapcsolták ezt a régészettel, és nagyon örülök, hogy ebbe beleáshattam magam. Ez egy kiapadhatatlan tudományág, és most még csak a jéghegy csúcsát látjuk. Amikor elkezdtem vele foglalkozni, akkor még elképzelhetetlen volt, hogy régi csontokból a teljes genomot, a szervezet teljes örökítő információját ki tudjuk nyerni. A technika fejlődésének köszönhetően ez ma már megoldható.

Van ezeknek a vizsgálatoknak egy hasznos „mellékterméke” is. Nem csak magáról az emberről kaphatunk teljes képet, hanem azokról a baktériumokról is, amik őt életében megfertőzték, vagy vele szimbiózisban éltek, illetőleg a talajban a csontok mellett megtalálhatóak voltak. Ezek a vizsgálatok egyre nagyobb adatmennyiséget generálnak, és egyre komolyabb számítógépes háttérrel igényelnek.

Hogyan tudtál dolgozni a vírusos időszakban?

Most 4 órás munkaidőben dolgozom itthonról számítógép előtt: a jelenlegi feladatom a kutatócsoportunk által generált eredmények feldolgozása, kiértékelése és statisztikai elemzése. Laborba pedig nem is mehetnék, amióta tudom, hogy a második gyermekünket várom. Az archeogenetikai laboratóriumban sokkal szigorúbbak a követelmények, mint egy hagyományos molekuláris biológiai laborban. Van teljesen DNS mentes laboratóriumunk, ahol ugyanolyan tetőtől talpig beöltözött emberek dolgozhatnak, mint akiket manapság a COVID-os betegek ápolásánál látunk a tévében.

Kámzsás overál, szájmazsk, szemüveg, plexi arcvédő és több réteg kesztyű van rajtunk. Védeni kell a mintát, nehogy beszennyezzük. Szennyezést okozhat akár az ember által kilehelt páracsepp is. Nagyon különleges és bonyolult folyamaton keresztül jutunk el a végeredményhez. Éppen ezért, ha véletlenül egy „modern” DNS kerül a mintára, akkor előfordulhat, hogy saját magunkat mérjük. Ezért van szükség a teljes DNS-mentesítésre. Ezzel együtt – hacsak lehetséges – mintát veszünk valamennyi olyan embertől, aki hozzáérhetett a csonthoz a bevizsgálás előtt. Ez persze néha lehetetlen, mert egy több évtizede a múzeumban tárolt csontnál akár már meg is halhatott a kutató.

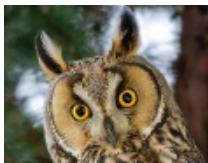
Hogyan kerültek Albertfalvára?

A férjem, Anti, még mindig tanít a nyitrai egyetemen és kórust is vezet, így sokat utazik. Úgy kerestünk lakást Budán, hogy az autópálya könnyen elérhető legyen; és nagyon örülünk, hogy itt kötöttünk ki. Próbálunk a plébánia életébe is bekapcsolódni, bár elég nehéz, mert rendszeresen ingázunk Szlovákiába. A nagyszülői látogatáson kívül két kórusban is éneklünk, és ez is sok időt vesz igénybe. Amikor időnk engedi, részt veszünk a közös programokon (remélem, egyre több ilyen alkalom lesz). Nagyon jó volt például a többi kismamával a kisbabs

szentségimádás, a baba-mama találkozási alkalmak. Antit pedig Jézus szerepében hallhatták énekelni a passióban az albertfalviak az elmúlt évben.

Remélem, hogy a riport végére sikerült mindenkinek megérteni, hogy mivel is foglalkozik az archeogenetikus. Nagyon szépen köszönöm Veronikának, hogy nem csak a különleges hivatásába, hanem egy kicsit a családi életükbe is betekintést nyerhettünk.

Kiss István

Kedves Gyerekek!

A felnőttek egy nagyon komoly foglalkozásról olvashattak ebben a cikkben. Benneteket egy sokkal könnyedebb játékra hívlak meg. Tavasszal, amikor nem mehettünk el a szentmisére, biztosan sokan néztétek Henrik atya kis barátai, Vakkancs és társai történetét. Írjátok meg, hogy melyik ünnepi epizódban akart régésszé válni Vakkancs úgy, hogy a történelmileg értékes csontokat megette! Ha megtaláltátok Gyurász Krisztián atya videó-csatornáján, akkor rajzoljátok is le, hogyan képzelitek el Vakkancsot csontevés közben!

A rajzos megoldásokat szüleitek segítségével küldjétek el a ***bagolytudos@gmail.com*** címre, vagy zárt borítékban a sekrestyében adják le 2020. október 31-ig. A legjobb 10 rajzot a TINTA Könyvkiadó „Magyar motívumok kifestőkönyve” című kiadványával jutalmazzuk.

Üdvözlettel:

Bagoly Tudós és csapata

Ember tervez, Isten végez...

... avagy Kemencére indultunk és Nagyborzsönybe érkezünk, hittantábort szerveztünk, és Vakkancs tábor lett belőle.

Az idei hittantábor immár a negyedik volt, amit az általános iskolás korosztálynak szerveztünk. Ez idő alatt már hagyományokat is sikerült kialakítanunk: jókat, rosszakat, követendőket és kevésbé követnivalókat egyaránt. Íme, tradícióinkból néhány:

Helyszínválasztás

A szervezés izgalmas kérdése, hová menjünk, hol találunk olyan helyet, ami minden igényünknek megfelel. Mert igényeink vannak! Ne legyen messze, ne legyen kicsi, ne legyen nagy, csak mi legyünk, és az ellátásunkról is gondoskodjanak. Különböző színvonalú helyeken táboroztunk már, a tavalyi, kemencei bizonyult a legjobbnak. Gondoltuk, visszamegyünk. Októberben lefoglaltam, áprilisban lemondtam, májusban újfoglaltam. Nem is volt semmi fennakadás egészen a hétfői indulás előtti péntek estig.

Akkor jött a telefon, hogy nem tudnánk-e két nappal később menni, és tovább maradni, mivel elszúrták a számtanpéldát, és másik csoport van a helyünkön.

Az ajánlatot nem fogadtuk el, viszont másik hely keresésében nem tudtak, nem is nagyon akartak segíteni. Édes jó Istenem, most rajtad a sor!

Úgy éreztem magam, mint a bibliai Gedeon, akivel a Jóisten hazaküldette a gyáva és körülményes katonáit, így 300 emberrel indult a sokezes ellenségre. Ahogy Gedeonon keresztül, úgy általunk is megmutatta Istenünk, hogy ő cselekszik, ne emberi erőnkben bízunk! Izaiás ezt így fogalmazza: *„Vajon dicsekedhet-e a fejsze azzal szemben, aki vág vele, vagy nagyzolhat-e a fűrész azzal szemben, aki húzza?”*

Egész éjszaka szörföztem a neten, kora reggel telefon telefont követett, hogy a délelőtti 9 órás bepakolásra tudjam mondani: nem Kemencére megyünk, hanem Nagybörzsönybe. Hála a Jóisten gondviselő szeretetének! Mindig a tenyerén hordoz! Sajnos nem először fordult elő, hogy rászervezték a mi időpontunkra, ezért került ez a történet a „hagyományok” sorába.

Egész táborát átívelő hitéleti téma

Mivel az Eucharisztikus Kongresszus időpontja egy évvel eltolódott, mi is 2021-re odáztuk el az eucharisztikus témát. Így, mivel a Börzsöny hegyei közé indultunk, a hegyi beszédet választottuk. Szokás szerint Henrik atya egy hittanórával vezette be a napi témát, majd ezt játékos módon – akadályverseny, puzzle-nap – elmélyítettük.

Viszont a hétfői beszélgetésen különleges dolog történt. Henrik atya hátizsákjából furcsa, de ismerős hangok szűrődtek ki. Kiderült, hogy amikor meghallották, hogy Henrik atya táborba készül, és személyesen találkozik majd a gyerekekkel, ők ketten bebújtak a hátizsákjába. Persze út közben összeveszték, mert Vakkancs befalta Béla összes mézes cukorkáját...

A tábor létfontosságú hagyománya a mindennapi reggeli ima, szentmise, és esti dicsőítés. Evvel is szeretnénk a gyerekeket rászoktatni annak ízére, milyen nagyszerű Isten jelenlétében élni, arra, hogy mindenért Istennek adjunk hálát, és mindenért őt dicsérjük. Közben pedig elvetettük egy új felolvasó, illetve ministráns csapat magjait. Reméljük, kicsírázik, szárba szökken!

Bátorságpróba

A bátorságpróba lényege egy késő esti séta a sötét erdőben, ijesztgetéssel megtűzdelve. Ezt mindig első este szoktuk megtartani, mert akkor még frissek, nem alszanak el korán. Idén a második estére maradt, hiszen nem volt helyismeretünk. A bányász templom plébániáján laktunk, ezért a keretmese egy bányászmanóról szólt, aki ellopta a bányászok ivóvizét, aztán eltűnt. Ezt a „manót” kellett kettesével haladva megkeresni a sötét erdőben. Nos, vajon ki volt a bányászmanó???

Érdekes, az reszketett a félelemtől a legjobban, aki leginkább forszírozta a bátorságpróbát. Valószínű, a saját félelmük legyőzése adta sikerélmény miatt ez a legnépszerűbb program. No és persze az, hogy Henrik atya hol vaddisznó, hol kockafejű boszorkány, hol pedig bányászmanó! Kellenek az ilyen kihívások a gyerekek életében!

Hegyi túra

A hegyek is hívogatnak, egy-egy délutáni túrára minden évben elmegyünk. Tavaly is, idén is kisvasutazással színesítettük a kirándulást. Nagybörzsönytől Kisirtáspusztáig vonatoztunk, innen fölmásztunk Nagyirtáspusztára. Ugyanígy vissza. Ezen kiruccanások központi része a csendséta. Aki átment a csendkapun, az nem beszélhet: a természet hangjaira, illetve Isten szavára figyelünk. Néhányan nem bírják, és kurjongatnak olykor, mások metakommunikációval értekeznek, vannak, akik némán lépkednek, de találtunk olyat is, aki imádkozott hálát adva Istennek a gyönyörű Börzsönyért.

Gálaműsor

Az utolsó vacsora után mindig gálaműsor és tábortűz következik. A négy mikrocsoporthoz sorsolással kettőt alkottunk, és a fantáziájukra bíztuk az előadást. Két napig szenvedtek – megbeszélték, összevesztek, árulkodtak, megbékéltek – újra és újra végigjárták ezeket a lépcsőfokokat.

De megérte! Első felvonás: Mózes kőtáblái. Második felvonás: Az irgalmas szamaritánus. Komoly témák, de dőlünk a kacagástól, mégsem volt bántó. Majd fordítottunk, előadták egymás műsorát. Remek este volt, különösen, hogy a tábortűznél ismét előkerült Szepi és a tejcsárdája.

A tábori aranyköpések gyöngyszemei

Szokás szerint a reggeli szobaszemlén kis előadással készülnek a gyerekek. A csapatnevüket kell megjeleníteni. A lányok csapata Rebeka nevét vette föl. (Rebeka Háránból való, apja: Lábán.)

– *Hol laksz?*

– *Hárán. Apám Lábán.* (Emese)

A fiúk csapata Illés nevére keresztelkedett. Így készültek a reggeli műsorra. „A Kármel Illés egyik része.” (Tomi)

A gyülekezéseknél a csapatvezetőktől kértük számon a létszámot. (Szűz Mária csapat) „*Hiányzik az egyik Máriám!*” (Roni)

Az esti tábortűznél a fiúk filmekről beszélgetnek, melyik hányas karikás. „*Én nem szoktam karikás filmeket nézni.*” (Berka)

Emese kekszet hoz Bélának.

– *Szeretted a mézes kekszet?*

– *Igen, keksz nélkül!*

Az első napi sportversenyek része volt a vízi labda. Fiú, illetve lánycsapat versenyzett egymással. A labdát kellett bedobni az ellenfél vödrébe úgy, hogy ők közben pohár vizekkel locsolnak. Ebbe a játékba Henrik atyával mi ketten is beálltunk, annyira jónak ígérkezett. Az is volt! A fiúk élvezték, hogy büntetlenül lelocsolhatnak engem. Össztűz alá vettek, két oldalról teleöntötték a fülemet vízzel. Próbálom kiugrálni a fejemből. Henrik atya: „*Szokott ilyen történni veled?*” Mickó: „*Nem, otthon a Lacival nem szoktunk ilyet játszani!*”

Mickó

Képriport egy rendkívüli elsőáldozásról

Egy évvel ezelőtt kezdtük a felkészülést a 2020-as Eucharisztikus Kongresszus nyitó szentmiséjére tervezett elsőáldozásra. Minden előkészületet megtettünk, regisztráltunk, bejelentkeztünk, helyjegyet vettünk, közben a gyerekek Henrik atya segítségével buzgón ismerkedtek a szentgyónásban és szentáldozásban jelen lévő Krisztussal.

De a Jóisten másképp gondolta! Egy évet még rászervezett az előkészületekre. A NEK 2021-ben lesz a vírus miatt. (Reméljük, hogy akkor meglesz!) Az elsőáldozás viszont megtörtént, de nem a Puskás Stadionban, hanem Albertfalván. Azért nem maradtunk különlegesség nélkül: a szentgyónás a templomkertben zajlott, az ünnepi szentmisén mindenki maszkot viselt. Érdekes módszerei vannak a Jóistennek arra, hogy jobban figyeljünk egymásra!

Ha nem is a kongresszus, de a vírus elintézte, hogy különleges elsőáldozás legyen 2020-ban.

Mickó

Első kirándulásunk

Cserkészcsapatunk első kirándulását egy napos, júniusi szombaton tartottuk. Többféle járművel jutottunk Adyligetre, ahonnan az erdő szélén kirándulva értünk a vadasparkba.

A belépők megvétele után három csoportra oszlottunk korosztály szerint, 2-3 tapasztaltabb segítővel. Így indulunk körülnézni a helyen, és megkeresni az állatok között a legszebbet és a legcsúnyábbat. Az összes kis csapat más útvonalon járta be a parkot, és nézte meg a rengeteg állatfajt. Láttunk többek között őzikét, vaddisznót, kecskét, szarvast, baglyot, mosómacit és még kopasz nyakú tyúkot is.

Minden csoport máskor találta meg a játszóteret, ahol még a legnagyobbak is mászókáztak. A nagyokkal a játék után geoláda után kutattunk, sajnos sikertelenül. A „középső” csoporttal több mint fél órát töltöttünk az állatsimogatóban, ahol megetettük a nagyon aranyos kis kecskéket. A legkisebbekkel új és vicces játékokkal ismerkedtünk. Többen kipróbálták, hogy nagyobb tudnak-e ugrani mint egy nyuszi vagy akár egy róka.

Hazafelé Budakeszi felé indultunk, s útközben egy tanyasi állatokat bemutató mini állatkertet találtunk, majd megrohamoztunk egy rönkökből épített várat. Sok élménnyel telve, de persze fáradtan értünk haza. Szerintünk a Budakeszi Vadaspark legszebb állata: a hóbagoly.

Hamada Gabriella és Doroszlai Bernadett

Csapatunk a világméretű szentségimádáson

"Adj bátorságot, hogy az Ő erejét és örömét elvigyük minden emberhez!"

Csillagtábor 2020

Nagy örömünkre és napjaink nehézségei ellenére is sikerült megtartanunk idén hõn szeretett albertfalvi Csillagtáborunkat. Szokásunkhoz híven a nyár utolsó hetében rendeztük meg, augusztus 24-28. között. Szerencsénkre végig jó idõ kísért minket. Idén rekord számú résztvevõt fogadhattunk táborunkban: nem kevesebb, mint 90 gyerek tudott eljönni!

A tábor témája az építkezés volt. Nemcsak a fizikai, hanem a szellemi építkezés is. A fizikai építkezést animátoraink vicces elõadások formájában próbálták megmutatni, míg a lelkit az elõadásokra alapozott gondolatokkal adtuk át.

Az elõadások egy történetet meséltek el három munkásról és egyikük fiáról, akik a tökéletes házat próbálták megépíteni. Persze rengeteg nehézségbe és konfliktusba ütköztek a hét során. Miután rádöbbenek hibáikra és felesleges kifogásaikat félretették, péntek délutánra tényleg felépítették a tökéletes házat.

Hétfõi napunk kulcsszava az „alapok” voltak. Munkásaink a ház alapját építették, míg a beszélgetésekben és a gondolatokban kitértünk a saját emberi alapjainkra, a hitre, Istenre és az alapvetõ értékekre, amik szilárd alapot biztosítanak nekünk az élethez.

Ezt a napot a Don Bosco iskolában töltöttük, többnyire ismerkedős játékokkal, egy zseniális bűvészi előadással és egy hatalmas játszótéri számháborúval.

A kedd mottója a „fal” volt. Ezek a falak úgy adnak támaszt a háznak, mint nekünk a családunk és barátaink. Ezek nélkül mi, emberek se tudnánk talpon maradni.

Persze az ügyetlen munkások jól megszenvedtek egy egyszerű fal építésével is. Ezt a napot is a Don Boscóban töltöttük. A gyerekek megint rengeteg mókás programban vehettek részt, mint például különböző sorversenyekben vagy a gyakran megrendezésre kerülő helyismereti versenyben. Ez utóbbi keretében minden csapat körüljárta Albertfalvát, különböző feladatokat teljesítve csoportvezető animátoraik segítségével.

A szerdai napon a tető következett. A tető véd meg az esőtől és hótól. Sokfajta tető van, mindenkinek másra van szüksége. Nekünk is meg kell találni, hogy mi lehet a legnagyobb gyengeségünk, mi ellen kell a legnagyobb segítség.

A táj szempontjából talán a legjobb nap volt ez, hiszen külön buszokkal Fehérvárcsurgóra utaztunk, ahol a kastély és parkja nagyon gyönyörű látvánnyal fogadott minket. A napot a kastély parkjában töltöttük különböző játékokkal, csapatversenyekkel, de persze belülről is megnézhattuk az épületet három kisebb csoportban.

Utolsó előtti napunkon a házra felkerültek az ajtók és az ablakok, így már késznek nézett ki, de munkásaink története ezzel még nem ért véget. Ezek biztosítják a kapcsolatot a külvilággal. Lehet a redőnyt lehúzni, függőnyt behúzni, de ha teljesen elzárkózunk, csak egy sötét szoba lesz, ami hiába biztonságos, ha semmire nem használjuk. Fontos, hogy nyitottak legyünk a külvilág és az emberek felé.

Ezt a napot szintén a Don Bosco iskolában tölthettük, még hozzá vizes nap formájában. Ez annyit jelentett, hogy minden játékban és sorversenyben vizes feladatok voltak, amit a gyerekek, sőt az animátorok se úsztak meg szárazon. Zárásképpen a gyerekek és az animátorok közötti hatalmas vizes lufi csata koronázta meg a napot.

Végül elérkezett az utolsó nap is. A munkások hatalmas problémával szembesültek reggel: összedőlt a ház. Rá kellett jönniük, hogy veszeke-déssel és kifogásokkal nem mennek semmire, így összefogtak és közös erővel felépítették a tökéletes házat egy nap alatt. Ez is mutatja, hogy

**hiába van egy jó terv, ha
kivitelezés közben nincs meg
a csapat összhangja. Együtt
dolgozzunk, ne egymás ellen!**

Helyszínünk a kelenvölgyi templom és kertje volt. Egy kínai háborúval kezdtünk, melyet Huszti Zoli és Gyurász Krisztián atyák közös miséje követett. Ebéd után pedig a gyerekek részt vehettek egy igen érdekes felnőtt szimulátorban. Végül a nap végén visszatértünk a Don Boscóba, ahol zárásként levetítettük a táborban készült videót. Ezen már a szülők is jelen voltak, hogy láthassák, mennyi minden történt velünk. Szerintem ez egy remek tábor méltó lezárása volt.

Úgy gondolom, idén is elképesztő élmény volt ez a tábor mind a gyerekek, mind az animátorok számára. Ezúton is szeretnék gratulálni Bató Misinek, akinek ez volt első tábora vezetőként. Jövőre is várunk minden gyermeket vissza! Emellett, ha a vírushelyzet is úgy engedi, évközben is szervezünk oratóriumokat az iskolában és a plébánián egyaránt.

Ha bármilyen kérdésük adódna, nyugodtan keressenek minket az alfanimators@gmail.com e-mail címen.

*Pinczés Péter
albertfalvi szalézi animátor*

Szalézi animátor vagyok – mire építek?

Idén 13. alkalommal szervezték meg az animátorok a Csillagtábort (témánk az építkezés volt – innen a cím). S e cikk megírásakor még nem tudom, de bízom benne, hogy a megjelenésekor a vírushelyzet lehetővé teszi, hogy újraindulhatnak az évközi alkalmak is, oratóriumokat, kirándulásokat, különböző programokat tudunk szervezni.

Miből táplálkozunk és mit szeretnénk továbbadni? A kérdés megválaszolásához 150 évet vissza kell ugranunk az időben, és Olaszországba, Torinóba kell utaznunk, ahol Bosco Szent János elkezdte működését. Küldetése a szegény fiatalok megsegítésére irányult. Játzott velük, hittanra tanította őket, szakmát adott a kezükbe, s a leginkább rászorulóknak szállást adott. A mag, amit elvetett, terebélyes fává nőtt, hiszen az általa alapított Szalézi Társaság a világ legnagyobb szerzetesrendjei között van. Módszere a megelőző módszer, mely abban áll – ahogy neve is mutatja –, hogy megelőzi azt, hogy a fiatalok rosszat tegyenek, ahelyett, hogy a rosszat büntetéssel torolná meg. Ennek módja, hogy a nevelő a fiatalok között van és barátságot köt velük. Ez általában jóval nehezebb, több türelmet és odafigyelést igényel, de megéri.

Ez az a módszer, amit szeretnénk egyre jobban megismerni és magunkévá tenni. Szeretnénk a nyitottságunkkal, vidámságunkkal evangelizálni és jó példát adni. Don Bosco azt mondta, a módszer alapja a szeretetelenség, az ésszerűség és a vallásosság. Azaz, szeretettel fordulunk a gyerekek felé, nem muszájból vagyunk közöttük.

Ott vagyunk fejben, okosan, az adott helyzethez mérten igyekszünk viselkedni. Ami pedig a legfontosabb, s amit saját tapasztalatból mondhatok, hogy az egészhet jól csak Istennel lehet csinálni. Ezért a Csillagtáborban a gyerekek érkezése előtt imádkozunk, megbeszéléseinket, alkalmainkat imával kezdjük és zárjuk, hogy munkánkkal valóban Istenhez közelebb vezessük a gyermekeket. Ettől lesz több gyermekmegőrzőnél, játékos alkalomnál a Csillagtábor vagy az oratórium.

Személyes véleményem, hogy tevékenységünk egyik fontos hozadéka, hogy a gyermekekben sikerül egy pozitív egyházképet építeni. Azt gondolom, hogy nagy hatással lehet egy kamasz fiatalra, ha látja, hogy az általa nagyra tartott animátor komolyan veszi hitét, és a vallásossága nem zárja ki azt, hogy jófej legyen. Pár éve hallottam vissza, hogy egy hittanórán a „Mi volt a legjobb egyházélményed?” kérdésre egy osztályban többen is azt válaszolták, hogy a csillagtábori zárómise volt eddig a legmegfogóbb tapasztalatuk. Fontos, hogy a fiatalok lássák, hogy van helyük az Egyházban, és hitüket meg tudják élni önkéntesen, vidáman és örömteli lelkesedéssel.

Év közben szeretettel várunk mindenkit kéthetente szombaton az oratóriumokra, jövőre pedig a Csillagtáborba!

Bató Mis!

A csillagok 2020-ban is visszatérnek

Szerencsére ebben az évben is megrendezésre került a Csillagtábor. Már 6 éve járok ide. Még sosem unatkoztam, mert a sok program mellett nem is lehet. Most már más programokban is részt vehettem, mert betöltöttem a 13-at, ami annyit jelent, hogy vándor lettem, vagyis néha más helyszínekre (programokra) megyek a velem egykorúakkal vagy nagyobbakkal. Ilyenkor a nálunk kisebbek például kirándulnak. Amikor külön vagyunk, mélyebben, komolyabban is tudunk beszélgetni.

Első napon (hétfőn) ismerkedtünk, az animátorok játékokkal is segítették ezt. Ezen a napon osztottak be minket csapatokba, és persze elindult a pontok gyűjtése, egy kis számháborúra is volt idő. Délutánonként egyedül is lehetett állomásokra járni, ügyességről tanúbizonyságot tenni.

Másnap mi, vándorok elindultunk a Kopaszi-gáthoz beszélgetni, majd elmentünk bowlingozni, amíg a nálunk kisebbek Albertfalván a csapatukkal feladatokat oldottak meg.

Szerdán mi, vándorok szintén külön mentünk a Velencei-tóhoz, a nálunk kisebbek kirándulni mentek Fehérvárcsurgóra. A tó még egy picit hideg volt, de meg lehetett szokni, és vízibiciklit is kölcsönöztünk, amit nagyon élveztünk.

Csütörtökön mindannyian a Don Boscóban maradtunk a vizes napra. Délelőtt vizes sorverseny volt. Ezután eljött a Csillagtábor egykori szervezője, Pongor Soma, aki a tábor témájáról, vagyis az építkezésről mesélt nekünk. Majd korosztályos beszélgetéssel folytattuk, ahol mi az internet veszélyeiről cseréltünk eszmét. Következő feladatnál a csapatok egymás „ellen” játszottak vizes játékokat. Ennél a pontnál már majdnem mindenkiről csorgott a víz. Délután egyedül is lehetett állomásokra menni az iskola udvarán. Ezek után az animátorok ellen volt vízi lufi csata. Miután a többség átöltözött, még fagyit is kaptunk!

Eljött a péntek, az utolsó nap, amikor Kelenvölgybe mentünk. Itt is állomások vártak minket, ahova villamossal lehetett menni, ez persze csak szimuláció volt, igazából az animátorok szolgáltak villamusként. Mi, nagyobbak a hitről és ezzel kapcsolatos kérdéseinkről beszéltünk Zoli atyával. Majd egy szentmisén vettünk részt, ahol az evangélium a balgákról szólt. Lassacskán visszaindultunk a Don Boscóba, ahol az eredményhirdetést hallhattuk. Mikor már mindenki megette a nyereményét, bementünk az iskolába, hogy lássuk a rólunk készített videót.

Végül eljött a búcsú ideje, mindenki elkészönt egymástól. Nekem nagyon tetszett ez a tábor, különösen az, hogy minden reggel imával kezdtük a napot, és délután is ugyanígy zártuk a foglalkozásokat.

Jánny Luca (7.b)

Az albertfalvi templomi énekkar története

1. rész: 1956-ig

1949 augusztusában költöztünk Albertfalvára. A környékkel való ismerkedéskor templomba járáshoz két lehetőség kínálkozott: az akkor még alig nyolc esztendőös albertfalvai vagy a több száz éves budafoki templom. Eleinte mindkettőbe jártam.

Albertfalván akkor egy komoly művészi színvonalú és jelentős létszámú énekkar működött, amelyben minden korosztály részt vett. Vezetőjük egy szigorú, de igen tehetséges apáca: Jolánta nővér volt. Én már otthon is mindig a kórusra jártam énekelni, így itt is természetes volt, hogy onnan vettem részt a szentmisén. Az énekkar gyakran szerepelt. Akkor még

nem ismertem azokat a kórusműveket, de tetszetek, és tetszett az is, ahogy a kis filigrán apáca összetartja azt a sok embert. Volt egy-két képzetesebb énekesük is, így olyan művekre is vállalkoztak, amiben szólistára is szükség volt. (Egyikük nevére emlékszem: Petrics bácsinak hívták.) Hangszerül csak egy ütött-kopott harmónium szolgált, amit később egyszerűen csak „herfli”-nek becéztünk. Orgonaépítésre csak évtizedek múlva kerülhetett sor.

Így múlt el két év, hol az egyik, hol a másik templom látogatásával. Virágvasárnap mindkétszer Albertfalván voltam. Akkor hallottam először igazi passiót, 1950-ben. Az evangélista szólamát, úgy emlékszem, Héring János énekelte. Engem a Jézus szólamát éneklő Langer „Öcsi” (mindenki csak így ismerte) csodálatos lágy basszus hangja bűvölt el. (Egyébként, ő már akkor a Fővárosi Operettszínház tagja volt és onnan is ment nyugdíjba.)

Hasonló hatással volt rám az 1951-es passió is, ahol a bátyja, Langer István énekelte Jézus szolamát, hasonlóan gyönyörűen. Húsvét után viszonylag hosszú időre tüdőszanatóriumba kellett vonulnom, ahol egy különleges mikroklima vett bennünket körül. (Hasonló, mint Thomas Mann Varázshegy című regényében.) Így a külső világban közben történt eseményekről alig tudtunk. Amit hallottunk is, annak jelentősége alig jutott el a tudatunkig. A tüdőbetegség és ezzel a halál állandó közelsége kizárta a kinti világot.

Ez volt az oka, hogy amikor év vége felé szabadultam, egy egészen megváltozott világban találtam magamat. Közben a szerzetesrendeket feloszlatták, sokan börtönbe kerültek, sok családot kitelepítettek. A kóruson a harmóniumot egy addig nem látott „kivetkezett” nővér nyomkodta nagy igyekezettel, de nem sok sikerrel. Az énekkart feloszlatták, Jolánta nővérral nem tudom mi lett.

A szentély az 50-es években

Az új kórus kezdete

Az addig mindig telt kóruson alig néhányan lézengtünk. Én most is odaálltam a harmónium mellé és segítettem a botcsinálta kántornőnek.

Már 1952 volt, amikor az év elején megszólított egy hozzám hasonló korú fiatalember. Gasparovics Lászlónak hívták. Ő volt régebben a helyi Szívtestőrség vezetője. Elmondta, hogy miután most nincs énekkar, néhányan a régi Szívtestőrség tagjai közül beszélgettek, hogy legalább a közelgő húsvét táján kellene valamit csinálni. A virágvasárnapi passióra gondoltak. Ők vannak egy páran, a hangjukkal nem dicsekedhetnek, de az ügyért mindent megtesznek. Ha vállalnám, kérnék, hogy csatlakozzak hozzájuk és énekeljem el Jézus szolamát. Természetesen igent mondtam. Laci már dolgozott, a többiek főként egyetemre, vagy főiskolára jártak. Hamarosan összebarátkoztunk.

Jézus szerepét énekelni az '50-'51-ben hallottak után megtisztelő, de merész vállalkozás volt. Az én hangom meg sem közelítette a Langer testvérek hangját, de jobb nem volt. Elég nehezen is indult. Mint kiderült, mindegyiküknek tényleg nagyobb volt a lelkesedése, mint a hangja. De azért a Júdás, Főpap, Pilátus szövegait valahogy elénekelték. A szolgálot a régi kórus egyik tagja vállalta.

A templom 1951-ben

Az alapító fiúk hamarosan kimaradtak. A régi énekkar tagjai közül is kezdtek visszaszívroggni. Az evangélista szerepét Héring János most is vállalta. Így virágvasárnapra már kis kórsszá váltunk és a turbákhoz (kórusbetétekhez) is elegen voltunk. Így kezdődött. A passió valahogy elment. Most már azon gondolkodtunk, hogyan legyen ezután? Kár volna abbahagyni. Így még egy ideig elkínlódtunk Mária nővérral.

Solymosi János

Ekkor valahogy odavetődött egy fiatal veszprémi fiú, akit Solymosi Jánosnak hívtak, és aki a budapesti Állami Konzervatóriumba orgona szakra járt és egy templomi kórust keresett, ahol karvezetői gyakorlatra tehet szert. A Jóisten küldte. Olyan lendülettel és hozzáértéssel fogott hozzá, hogy hamarosan híre ment és részben a régebbi kórustagokkal kibővülve komoly létszámú énekkarrá váltunk. Kórusirodalmi ismeretei a régi szerzők művei mellett Kodály és Bárdos Lajos műveire is kiterjedtek. Hetente kétszer próbáltunk. Rendkívül szigorú volt. Addig dolgozott minden művön, míg mindenki hibátlanul tudta.

A passióban az evangélista szerepét Pálos István asztalosmester vette át, aki hamarosan a kórus, de az egyházközség vezető egyéniségévé is vált. (Ő lett az új egyháztanács elnöke is.) Jézus szövegét én (néhány év kihagyásával) közel negyven évig énekeltem.

Mivel nagypénteken is van passió, abban később Ladics Béla bácsi énekelt Jézust (majdnem haláláig), utána Molnár Pista, de az már sokkal később volt. Úgy emlékszem, Ambrus Jóska is kisegített néhányszor, de ő inkább a későbbi orgonánál tevékenykedett. Egyébként az evangélista szólamát mindkét ünnepen Pálos Pisti – akit mindenki így hívott – énekelt. Előbb a Halmos-féle passiókat énekeltük, de néhány év múlva kiadták Werner atya passiók kötetét, amiben már négy változat volt, a négy evangéliumból.

A kórusélet kivirágzott. Jancsi vezetésével gyakran énekeltünk a vasárnapi szentmiséken, de szentmise után még többször adtunk rövid hangversenyeket is. Főként a régi zeneszerzők műveiből válogatott „Motetták” című füzetet használtuk, de sok más zeneszerző műveit is énekeltük.

Kedves, kellemes társaság gyűlt össze a kórusban, minden korosztályból. Névsorom nincs, de azért néhányukat megemlítem. Az idősök közül Balázs néni, Mici néni már hetven fölött, Keszthelyi Terus néni a nagylányával, Erikával, Farkas bácsiék a kis Fellával, Somogyvári bácsi a kis Icával, Ambrus néni két nagyobbacska lányával, időnként Jóska nevű fia is eljött.

Az albertfalvi kórus szilveszteri mulatsága 1955-ben.

A képen feltehetőleg Fedák József, Krausz Katalin, Pálos Erzsébet, Pálos Irén, Pálos István, Palotai Erzsébet, Szabó Mátyás látható.

A fotót Kocsis István készítette.

Pálos Pisti is hozta Baba nevű nagylányát. Volt egy fiatalasszony, Cziffra Marika is, 4-5 éves kisfiával (aki később bérmafiám, majd a salzburgi dóm kántor karnagya lett és még ma is az, de már nyugdíjasként. Persze ezt csak felvágásból mesélem ilyen összefüggésben, mert mire felnőtt, már nem laktak Albertfalván és a karrierjében semmi érdemem nincs). A Farkas lányok, Koloszá Jutka, Palotai Erzs (Pösze), Huszár Márta és még több lány is volt. De nem szabad kihagynom még néhány középkorú férfit sem: Ladics Béla, Csombó Lajos, Simai Lajos. (Mellettem ült a basszusban, egy kicsit bogaras öreglegény volt és engem bizalmába fogadott. Elmesélte mozgalmas életét, amibe még a Rongyos Gárda tagsága, a hideg Dunán való átúszások is beletartoztak. Mesélt reménytelen szerelméről, talán valami rokonságot érzett velem? Volt egy hegedűje, amit valami öreg cigányprímástól vett és „*Stradivari anno 1735*”-ös címke volt a hátlapjára beragasztva. Eladta nekem, én meg továbbadtam egy kollégámnak, aki a vállalati zenekarban hegedült. Nagyon dicsérte a hangját.) És hát Lutz Ottó, a nagyjából velem egyidős, mindig jó kedélyű vidám fiú. Későbbi feleségét ő is ott ismerte meg. Egyébként több fiatalot hozott össze a kórusban való együttlét, amiből házasságok születtek. Ha élne még valaki, akinek a nevét kihagytam volna, tőlük elnézést kérek.

Az albertfalvi kórus kirándulása az 1950-es évek közepén

A képen feltehetőleg Ambrus József, Ambrus Magdolna, Gyalog József, Gyalog Józsefné, Koloszá Judit, Palotai Erzsébet, Simai Gyula látható.

A jobb szélén Verbényi István, Albertfalva későbbi plébánosa áll.

A fotót Kocsis István készítette.

Gyakran kirándultunk a kórossal, ezeken mindenki jól érezte magát. Néhány emlékezetes kirándulás: Makkosmária. Ott éppen búcsú volt és rengeteg kiránduló is. Máriabesnyő. Itt a kegytemplom előtti kis parkban ebédeltünk és olyan jó kedvünk kerekedett (bár semmit nem ittunk), hogy az akkor 77 éves Mici nénivel az egyik rozoga faasztalon táncoltunk. Emlékezetes a klastrompusztai kirándulás is. Ide szombaton délután Csévig vonattal mentünk és már késő este értünk oda. Én már többször jártam itt, tehát jól ismertem a járást. A klastrompusztai menedékház egy órányira volt. A meglepetés csak akkor ért, amikor a jól ismert úton elindultunk, de azt közben felszántották és fákkal betelepítették. Az egészet meg kellett kerülnünk sötétben, zseblámpa nélkül. A menedékházba egy hosszú dombvonulatban lévő néhány méteres szoroson át lehetett csak eljutni. Igen, csak ezt meg kellett találni! És hajsza! pontosan beletaláltunk! Ezek után remekül éreztük magunkat. A menedékházban aludtunk emeletes vaságyakon, és másnap igen jó hangulatban egy jó hosszú kirándulást tettünk. Felmásztunk a 700 m magas Pilistetőre, onnan le Pilisszentkeresztre, majd a regényes Szurdok-völgyön át Csobánka-Szentkútig, onnan a pomázi HÉV-ig. Tisztességes távolság, de jó emlékünknél maradt.

Hogy ki ne felejtsem, ezekre a kirándulásokra egy duci fiú is eljött, akit akkor csak egyszerűen Buckónak hívtunk és gimnazista éveit taposta. Belőle lett István atya, aki utolsó papi küldetését Albertfalva plébánosaként teljesítette.

Egymás nevezetes napjait is megünnepeztük. Ilyenkor a köszöntő szavakon kívül egy-egy, az alkalomra írt fűzfapoéta vers is elhangzott. Néha én is „költöttem” ilyet.

A legnevezetesebb társadalmi eseményünk 1955 szilvesztere volt. Mivel már olyan sokan voltunk, hogy egy lakásban nem fértünk volna el, két helyen ünnepeltünk. Az „idősebbek” Ambruséknál, a „fiatalabbak” Páloséknál. Volt itt minden. Jó vacsora, sütemények, italok, dudák, papír fezek, konfettik, tánc. Még Ormai Guszti atya (a plébános úr) is jól érezte magát. Húsvétkor locsolkodni is elmentünk a lányos házakhoz.

(folytatjuk)

Kocsis István

Rövid híreink

A COVID-19 miatt rengeteg programot törölni kényszerültünk. Még a nyár végére elcsúsztatva sem tudtuk megrendezni a 2020-as Honismereti Tábort. Elmaradt a Döngicsélő Klub szokásos szeptemberi kirándulása, és a Szent Mihály Akadémia előadásai sem lettek idáig megtartva. A vírusveszélyen kívül a támogatási forrásaink megcsappanása is szerepet játszott a programjaink megüszülésében.

A nehéz körülmények ellenére próbálunk a lehetőségekhez igazodva aktívak maradni.

- Nyár végére összehívtuk az AKTK közgyűlést, amiben a tagok előtt beszámoltunk munkánkról.
- A szervezésben segítséget nyújtunk az albertfalvi búcsú családi napjának megrendezésében. Sajnos anyagilag most nem tudjuk támogatni a rendezvényt.
- Az AKTK Választmány az idén is kiadta az Albert Herceg Díjat.
- Ősztől a Szent Mihály Akadémia előadásait új előadókkal és megújult formában kívánjuk beindítani. Szeretnénk, ha az előadások interneten is visszanezézhetőek lennének.
- Szerényebb formában, de ebben az évben is meg fogunk emlékezni az 1956-os forradalom hőseiről.
- Az elmúlt év sikerén felbuzdulva ismét fel szeretnénk eleveníteni az albertfalvi betlehemes játékot. Várjuk azoknak a családoknak a jelentkezését, akik szívesen látnák otthonukban a karácsony előtti napokban a betlehemesek rövid műsorát.

Ezúton is szeretném felhívni a tagságunk figyelmét, hogy a régi bank-számlánkat megszüntettük. A tagdíjbefizetéseket és adományokat csak az új számlán tudunk fogadni (ERSTE Bank 11600006-00000000-85772526).

Kiss István
AKTK elnök

Albert Herceg Díj 2020

Az Albertfalvi Keresztény Társas Kör Választmánya úgy döntött, hogy Madaras Gábor az albertfalvi mindennapok tanúságtevőjeként életútjával vált méltóvá az Albert Herceg Díj elnyerésére, ezért azt 2020-ban neki ítélte oda. Laudációját az alábbiakban adjuk közre.

Madaras Gábor életének szinte minden fontosabb eseménye Albertfalvához, és az Albertfalvai Szent Mihály-templomhoz kötődik.

Itt keresztelték, ide járt általános iskolába, itt volt elsőáldozó, bér-málkozó és 1956-ban itt fogadott örök hűséget feleségének, Ilikének.

44 évig volt az egyházközségi képviselőtestület tagja, majd 15 évig a világi elnöke is. Bár hivatalosan már nem tagja a testületnek, de tanácsaival és tapasztalataival napjainkban is szívesen segíti a fiatalabb nemzedéket.

31 éve világi kisegítőként, áldoztatóként, és 65 éve ministránsként vesz részt a liturgiai szolgálatban. Ő a „veterán ministráns”, ahogy „Albertfalva krónikása” egyik könyvében megörökítette.

Tevékenyen részt vett 1992-ben az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola létrehozásában.

Alapító tagja volt 1993-ban az Albertfalvi Keresztény Társas Körnek, ahol 10 éven keresztül titkári feladatokat látott el. Évek óta vezeti az AKTK-n belül a Döngicsélő Nyugdíjas Klubot. Feleségével, Ilikével nagyszerű kirándulásokat, kulturális programokat szerveznek.

Madaras Gábor, 1958.

Rendszeresen részt vesz a társas kör egyéb programjainak szervezésében és lebonyolításában is.

Alapító tagja és titkára a 2017 óta létező Albertfalvi Lokálpatrióta Egyesületnek. Megőrizte és rendszerezte Albertfalva emlékeit, különös tekintettel a Szent Mihály-templom történetére, amelyet könyv alakban is megjelentetett „Az albertfalvi Szent Mihály-templom története 1941-2016” címmel. Az a kedvesen tódító mondás járja: „amit Madaras Gábor nem tud Albertfalváról, az nincs is”.

Kiss István

Szent Mihály-napi vallomások

„Itt van az ősz, itt van újra” – mondja a költő, és kicsit átgondolva a strófát felteszem magamnak a kérdést: „szép, mint mindig énnekem???”

A válasz nem magától értetődő, pedig annak kellene lennie. Miért ne lenne szép? Azért mert rengeteg a dolgom? Mert nyakunkon az iskola? Mert mindenhol a koronavírusról szóló pro és kontra érveket hallgatom? Mert békétlenség van a világban? Mert békétlenséget tapasztalok a környezetemben, munkahelyemen? Mert szavaimmal, tetteimmal, mulasztásommal megbántottam testvéreimet, felebarátaimat? Mert...; mert...; mert...

Bizony, szép az ősz, és bizony szép az élet, amiért hálával tartozom Istennek,

- mert van két ép kezem és lábam, amik segítségével gondoskodni tudok szeretteimről és magamról;
- mert ép elmét kaptam, amellyel gondolkodhatok és a jóra törekedhetek;
- mert kaptam ajándékba egy csodálatos feleséget és három szép gyermeket;
- mert biztonságos családi fészekből indulhattam, szerető szülőkkel és testvérekkel;
- mert amióta az eszemet tudom, Jézus egyházához tartozom;
- mert kaptam barátokat;
- mert mindennapi kenyerünk mindig ott van a család asztalán;
- mert példamutató, hiteles papokkal találkozhattam és találkozhatok;
- mert buzgó és szeretettel teli testvéreim vannak az egyházközségben;
- mert... és sorolhatnám még hosszú pontokba szedve, hogy miért is lehetek hálás, miért is tartozom hatalmas köszönettel teremtő Istenemnek, vagyis „tudja Gabesz, hogy mi okból szeretem”.

Sokszor elkap a kísértés, hogy a negatív dolgokkal foglalkozzak, és ne törődjek azzal az egyszerű üzenettel, amit Jézus az utolsó vacsorán is a tanítványok lelkére kötött: *„Szeressétek egymást!”*

Ezzel a szeretettel ajánlom most figyelmetekbe egyházközségünk halszavú, de csöndességében mindig bölcs és tetterre kész „mindenesét”, aki alázattal, mosolyogva, de ugyanakkor megbízhatóan és éber figyelemmel teszi a dolgát, és akire egyszerűen nem lehet megharagudni. Fogadjátok szeretettel Ágh József bemutatkozását!

Röviden beszélj magadról, kérlek! Szülők, testvérek, családot, albertfalvai kötődésed.

Mintha tegnap lett volna! 1965-ben költöztünk szüleimmel és nővéremmel Albertfalvára, először a Kisköre térre, majd egy évre rá a Tisztviselőtelepre. Itt jártam általános iskolába, a Petőfibé, itt, ebben a templomban voltam elsőáldozó, bér málkózó, itt kötöttem házasságot feleségemmel, Edittel, aki ráadásul a kerületben is született, és kaptunk két lánygyermeket ajándékba, akik mára felnőtt korba értek. Zoárd, az unokánk 18 hónapos, az ő érkezése teljesen megváltoztatta a család életét.

Mi volt az első emléked az albertfalvi templomról?

Ennyi év után elég nehéz felidézni az elsőt, nagyon sok szép régi emlék jut az eszembe, főleg amikor régi fényképek kerülnek a kezembe. Ilyen emlék a régi hittanórák Guszti atyával, amit akkor szombat délelőtt a tanítás után tartott. Igen, akkor még szombaton jártunk iskolába, és mivel nem volt népszerű dolog hittanra járni, a templomot megkerülve, egy hosszabb úton, a Herend utca felől közelítettük meg a plébániát. Eszembe jut még a gitáros misék kezdeti próbálkozása, ami természetesen a 70-es évek elején nem aratott nagy sikert a híveknél, viszont manapság a leglátogatottabb szentmisék közé tartozik.

Mi a legkedvesebb emléked a templomi közösséggel kapcsolatban? Voltak-e meghatározó személyiségek, kapcsolatok, akik Albertfalvához köthetők? Kik voltak ők, milyen emlékeid vannak velük kapcsolatban?

Maga a közösség, a CSALÁDOS KÖZÖSSÉG! A 90-es évek elején Verbényi István atya kezdeményezésére indult el – úgy emlékszem havi rendszerességgel – szombat délutánokként egy családos mise, ahol a mozgékonyabb

kisgyermek b́atran ḱorbej́arhatták a templomot a liturgia alatt. Egy ilyen szentmise alkalmával szólított meg Bató András és Mártika bennünket, hogy lenne-e kedvünk csatlakozni a mostanra már Ősházás címmel kitüntetett családos csoporthoz. Rengeteg nagyon jól szervezett, nagyon jó hangulatú összejövetelen, lelkigyakorlatos táborban vehettünk részt az évek folyamán. Ami büszkeséggel töltheti el szívünket, hogy az akkor együtt játszadozó leány gyermekeink – mára már némelyikük többszörös családanyaként – saját családos csoportot alkotnak, s tevékeny tagjaivá váltak templomunk közösségének.

Kérlek, csatolj egy régi fényképet az albertfalvi közösségről és pár szóval mutasd be a képen lévőket!

Egy nyári családos táborban készült képet választottam, ami számomra a „LEGEK” tábora volt. Természetesen nem ez volt a legnagyobb létszámú családos tábor, azóta a családos csoportok száma is gyarapodott, viszont az biztos, hogy a legmesszebb akkor merészkedtünk el, meg sem álltunk egészen Máriapócsig. Itt élvezhettük Dr. Papp Miklós vezetésével és lelkigyakorlatával görögkatolikus testvéreink vendégszeretetét.

Melyik a kedvenc szentírási szakaszod, és miért?

Máté 7. fejezet 7-8. vers: „KérjeteK, és adatik neKtek, keressetek, és találtoK, zörgesseteK, és megnyittatik neKtek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyittatik.”

Ez a rész nem csak nekem, hanem az egész családom kedvenc szentírási szakasza is. Bátran szabad kérni a Mindenhatóat, biztosak lehetünk, hogy megadja. Az lehet, hogy nem akkor, és nem pontosan úgy, ahogy azt mi elképzeltük, de megadja, abban biztosak lehetünk. Persze legjobb tudásunk szerint nekünk is kell érte tenni, és bátran szabad segítséget is kérni társainktól.

Mi a feladatod a képviselőtestületben és ez konkrétan milyen teendőket jelent?

Hivatalosan „gazdasági gondnok” – ez egy elég hivatalos meghatározás. Természetesen ez egy önként vállalt, teljesen karitatív feladat. Minden olyan dolgot jelent, ami a templom és a plébánia üzemeltetésével, fenntartásával kapcsolatban szóba jöhet. Ez lehet az éppen aktuális feladat elvégzésének szervezésétől, segítők toborzásától az azonnali hibaelhárítási munkáig bármi.

Miért tartod fontosnak a képviselőtestületi munkát? Miért vállaltad el?

Azt gondolom, fontos, hogy egy közösségtől ne csak várjuk, hogy kapjunk, hanem a magunk módján lehetőségeink szerint adjunk is. EGYHÁZKÖZSÉG, EGYHÁZ KÖZÖSSÉG. Mennyire kifejező a magyar nyelv! EGY, mert egyetemes, EGY, mert egy csoportba gyűjti a híveket. HÁZ, mert otthont ad az Istennel való kapcsolatnak, HÁZ, ahol megélhetjük a szentáldozat misztériumát, HÁZ, ahol akár egyedül is imádhathjuk Istent. Ez most mennyire más értelmet nyert a karantén helyzet után! KÖZSÉG-KÖZÖSSÉG, mert ez az egész az albertfalvi hívek tulajdona, szó szerint mindenkié, minden joggal, feladattal, problémával és kötelezettséggel együtt. Ehhez szükség van egy aktív testületre, akik a feladatokat koordinálják, irányítják.

A képviselőtestület tagjaként milyen mottót választanál magadnak?

Talán nem is jeligét, jelmondatot választanék, hanem egy kívánságot közvetítenék.

Én azt szeretném, ha ennek a plébániának idővel nem egy, hanem több száz gondos gondnoka lenne. A szó szoros értelmében! A templom és a plébánia körül rengeteg szolgálat, feladat vár segítőkre. Én azt érzem, hogy rengetegen vagyunk a „nézőtéren”, de kevesen a „küzdőtéren”! Bőven van még szolgálat, feladat, amire keresünk embereket.

Hiszem, és már tapasztaltam, hogy egy adott közös feladat elvégzése során könnyebb megismerni egymást és közösséggé is tud kovácsolni a munka.

Arról nem is beszélve, hogy csak egy példát említsek: a templom mögötti kereszt rendbetétele közben elmondott közös rózsafüzérnek hihetetlen ereje lenne!

Így buzdítanám az egyházközségünk apraját-nagyját, hogy bátran jelentkeztek a számotokra szimpatikus szolgálat bármelyikére!

Vas Gabesz

Szent Mihály-naphoz kötődő népi szokások

Szent Mihály napjával kezdődött az úgynevezett kifsarsang ideje, a lakodalmak őszi időszaka, mely egészen november 25-ig, Katalin napjáig tartott. Szent Mihály napja egyben a gazdasági év fordulója is volt. Ezután kezdték a kukoricát törni és szüretelni. A néphagyomány szerint Szent György-napkor, azaz április 24-én a legelőre hajtott állatokat ilyenkor terelték haza őrzőik. Ez a nap a pásztorok elszámoltatásának, szegődtetésének időpontja is. Egyes helyeken e reggel a templom körül gyülekeztek a pásztorok. Majd miután a szentmisén megkapták a pap áldását a munkájukra és a következő gazdasági évre, felkeresték leendő gazdáikat, ahol ünnepi lakoma és áldomás mellett kötötték meg az új szerződéseket.

A Mihály-nap volt a paraszti társadalom számára a legnagyobb ünnep, amikor szüreti mulatságokat, bálokat is rendeztek. Emlékezetesek voltak országszerte a szentmihályi vásárok, a pásztorok ilyenkor egészítették ki a felszerelésüket. De nem csak a vásárolást, hanem a szórakozást, az ismerkedést és a hírszerzést is jelentette az embereknek.

Ekkortól kezdve fogadták fel a cselédeket a házhoz, kisegítő munkára egykoron.

E napra női munkatilalom is vonatkozott. Azt tartották, hogy aki ilyenkor mos, annak kisebesedik a keze, ha pedig ruhát tereget, egész évben dörögni fog a háza felett az ég.

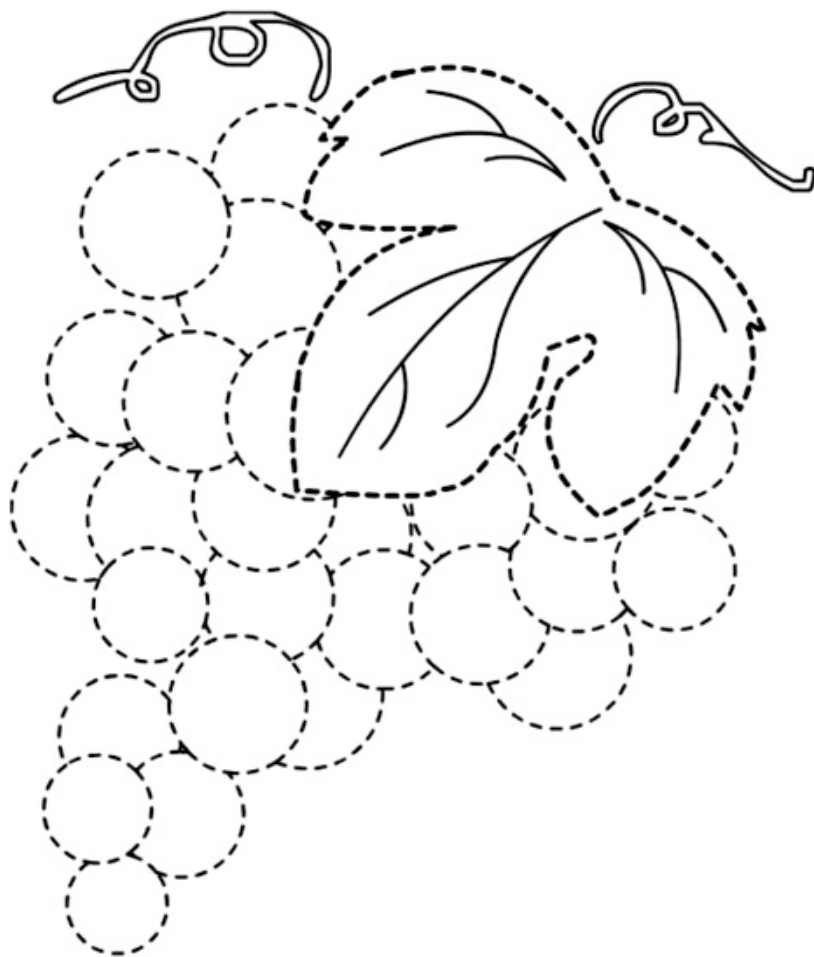
Bogi néni

Szent Mihály-napi feladványok

Az őszi falevelek kezdenek lehullani a fákról, s az itt látható leveleken különféle népszokások olvashatók, de a betűk összekeveredtek. Próbáljátok meg sorrendbe rakni a szavakat, hogy megtudjátok, mivel foglalkoztak a paraszti világban az emberek Szent Mihály napját követően! Segítségként használhatjátok az előző oldalon található Szent Mihály-naphoz kötődő népszokásokról szóló írást.

Kösd össze a szaggatott vonalakat, és szí-
nezd ki a képet!

Megfejtések az őszi falevelek feladványhoz:
lakodalom, kukoricatörés, kislefarsang, szüretelés, állatbehajítás, vésár, cseledfogadás.

HOLYWIN

Mi jut eszetekbe, ha Halloweenre gondoltok?

Valószínűleg a legtöbb embernek a boszorkányok és szellemek képe, amelyek a sötét, okkult, mágikus világhoz tartoznak, és amik a sötétség és halál képviselői. Valójában azonban Halloween Mindenszentek előestéje.

**A mi vízióink az, hogy
Halloween ünnepe
legyen újra Krisztusé!**

**24 órás dicsőítő
szentségimádás**

\o/ \o/ \o/

Helyszín:

Szent Margit-templom

1134 Budapest, Szent Margit tér 1.

Időpont:

október 31 – november 1.

(7:00 órától 8:30-ig)

Célja:

HOLY WIN (Szent győzelem)

Most, 2020-ban is nagy szükség van Isten gyógyító Leheletére, hogy a bizonytalanságban keresgélő lelkek felismerjék Megváltójukat.

Halloween egy szellemileg nagyon erőteljes időszak, aminek ellenpólust állítunk idén is, ezzel a Holy Win imaesttel.

VÁRUNK TÉGED!

“

Én vagyok

AZ ÚT,
AZ IGAZSÁG
és az élet.

SENKI SEM JUTHAT EL
AZ ATYÁHOZ,
CSAK ÁLTALAM.

JN 14,6